

Kære Hans Müller Pedersen

23. maj 2019

Henvendelse til Styrelsen for Forskning og Uddannelse (SFU) vedrørende ny akkrediteringsbekendtgørelse

Danske Professionshøjskoler, Danske Universiteter, Danske Erhvervsakademier og udbydere af de danske maritime professionsbacheloruddannelser (de maritime institutioner) kvitterer for, at SFU og AI har involveret institutionerne i arbejdet med en ny bekendtgørelse og vejledning til institutionsakkreditering og ministerens fokus som beskrevet i mail til rektorerne den 23. april 2019, hvor han skriver *"Med justeringen af kriterierne for institutionsakkreditering er der lagt vægt på at understøtte kontinuitet i forhold til de tidligere akkrediteringskriterier, og samtidig er der gennemført en forenkling af kriterierne, herunder er antallet af kriterier reduceret, og flere dokumentationstunge elementer er taget ud. Målet er mere enkle og målrettede akkrediteringsprocesser, som understøtter institutionernes fokus på deres kerneopgave: At udvikle og udbyde relevante uddannelser af høj kvalitet."*

Vores uddannelsesinstitutioner har oplevet en meget konstruktiv dialog med både SFU og AI om de nye kriterier og krav. Alligevel finder vi overordnet, at den nye bekendtgørelse indeholder en række skærpede krav til kvalitetsarbejdet og derved ikke opfylder målet om forenkling, mindre dokumentation og afbureaukratisering for institutioner, som er positivt akkrediterede. Dette uddybes nedenfor i følgende punkter:

1. Præcisering af formålet med institutionsakkreditering
2. Reelle lettelser er ikke realiseret – kravene i kriterierne er skærpede
3. Krav til evaluering af uddannelser med deltagelse af eksterne eksperter bør lattes

Ud over de tre ovenstående punkter befinder vi os i en situation, hvor vores institutioner har begrænset tid og begrænsede ressourcer til at omstille sig til de skærpede og nye krav. Det ser vi på med stor alvor og foreslår derfor, at vi i dialog genbesøger forslaget om at ændre akkrediteringsfrekvensen fra seks til otte år.

Forslaget om at ændre frekvensen for institutionsakkreditering for allerede positivt akkrediterede institutioner har afsæt i ønsket om en mere effektiv ressourceudnyttelse på institutionerne. En udvidelse af akkrediteringsfrekvensen vil også muliggøre, at justeringer af vejledningen kan være foretaget i god tid, inden de første institutioner skal igennem version 2.0. En ændring af frekvensen vil vise, at Uddannelses- og Forskningsministeret (UFM) anerkender en positiv institutionsakkreditering, da den strategiske rammekontrakt udgør et godt afsæt for dialog og styring af institutionernes arbejde med at sikre uddannelser af høj kvalitet i perioden mellem institutionsakkrediteringer.

1. Præcisering af formålet med institutionsakkreditering

I udkastet til bekendtgørelse om akkreditering af de videregående uddannelsesinstitutioner står der under kriterium 1, at: *”Institutionen fastlægger ambitiøse og offentligt tilgængelige mål for, hvordan kvalitet og relevans understøttes gennem et systematisk kvalitetssikringsarbejde”*.

UFM’s formulering lægger op til, at Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) skal foretage en selvstændig vurdering af, om institutionen *har mål* for kvalitetssikringsarbejdet, og *om målene er ambitiøse og offentlige*. Formuleringen undrer os, da det vil være nyt at skulle fastlægge mål for metoden. Ordet *ambitiøs* kan give anledning til forskellige fortolkninger fra hhv. AI, akkrediteringspanelet og institutionen selv. Fokus for en institutionsakkreditering er, hvordan kvalitetssikringssystemet *understøtter* institutionernes arbejde med at indfri ambitionerne for kvalitet og relevans, og hvorvidt institutionernes kvalitetsarbejde er vel-fungerende og understøtter institutionens processer. Til gengæld skal kvalitetsarbejdet være fit for purpose, og ressourceforbruget på kvalitetsarbejdet skal være afstemt. Det kan skabe unødigt bureaukratisering på institutionerne, hvis der, som delkriteriet er formuleret i høringsudkastet, skal fokuseres på kvalitetssikringsarbejdet i sig selv og forekomsten af selvstændige isolerede mål med dette arbejde. Vores bekymring er, at der med formuleringen vil blive lagt op til, at målene for, hvordan kvaliteten understøttes, hele tiden vil blive skærpet for at kunne betragtes som ambitiøse, og at det vil betyde et kvalitetssikringssystem, der vokser kontinuerligt.

Samtidig lægger formuleringen i bekendtgørelsesudkastet op til trippelstyring, hvor de samme mål bliver vurderet af UFM i forbindelse med rammekontrakterne, af AI i forbindelse med akkreditering og af institutionernes bestyrelser i forbindelse med institutionernes strategier. Det bør derfor i stedet fremgå, at kvalitetsarbejdet er at understøtte målene for uddannelseskvaliteten og bidrage, hvor det er relevant til realisering af institutionens strategier (som er knyttet til rammekontrakterne).

2. Reelle lettelser er ikke realiseret – kravene i kriterierne er skærpede

SFU og AI har løbende meddelt, at anden runde af institutionsakkreditering skulle medføre reducerede dokumentationskrav. Ambitionen om at nedbringe dokumentationsbyrden væsentligt er imidlertid ikke indfriet:

- Reduktionen fra fem kriterier til tre kan overfladisk set give det indtryk, at kravene er lettet. I praksis dækker dette primært over, at en række delkriterier blot er flyttet til kriterium 1.
- Der indføres et nyt begreb og krav om studentercentreret læring. Udover at dette medfører skærpede krav om dokumentation, er det problematisk at tilføje en specifik didaktisk, pædagogisk og organisatorisk metodik for selvejende institutioner i bekendtgørelsen. Det bør overlades til den enkelte institution at udfolde begrebet studentercentreret læring i institutionens egen pædagogiske kontekst, og det vil være yderligere problematisk, hvis der i akkrediteringsvejledningen stilles specifikke dokumentationskrav for studentercentreret læring.
- Dertil kommer, at kvalitetssystemerne som noget nyt skal fokusere på de studerendes arbejdsbelastning ift. ECTS-point, hvilket forbindes med krav til, at der skal sikres sammenhæng mellem uddannelsens læringsmål, tilrettelæggelse og gennemførelse samt de studerendes arbejdsbelastning.

- Kvalitetssikringssystemet forventes fremover, som noget nyt, at inkludere regelmæssige tilbagemeldinger fra censorer, kvalitetssikring af prøver og monitorering af karakterer.
- Forventninger til omfanget af brug af nøgletal er skærpet. Betydeligt flere nøgletal nævnes i bekendtgørelsen end tidligere. Selv om de til dels nævnes som eksempler, er det vores bekymring, at der i institutionsakkrediteringen opstår en forventning om, at institutionen leverer på alle i bekendtgørelsen nævnte eksempler på nøgletal.
- Til institutionernes sikring af videngrundlaget stilles der øgede krav til kvalitetssikringen af videngrundlaget for nye uddannelser.

Isoleret set kan man muligvis argumentere for, at der er behov for hver enkelt af kravene. Problemet er imidlertid, at kravene samlet set bliver omfattende og ressourcekrævende at dokumentere. Vores institutioner bruger allerede i dag betragtelige administrative ressourcer på at leve op til akkrediteringskravene, ikke kun i forbindelse med akkrediteringsprocessen, men i det daglige, hvor undervisere, faglige ledere og administrative medarbejdere bruger tid på at dokumentere, hvordan de efterlever de standarder, som institutionerne har sat for kvalitetsarbejdet. Ressourcer som går fra vores kerneydelser. De øgede kriterier vil derfor sætte nye administrative og bureaukratiske processer i gang, for at vi kan være helt sikre på, at vi kan dokumentere de nye krav. Dette vil ske på de enkelte institutioner allerede inden en institutionsakkreditering påbegyndes.

3. Krav til evaluering af uddannelser med deltagelse af eksterne eksperter bør lettes

Akkrediteringsinstitutionens krav til gennemførelse af uddannelsesevalueringer med deltagelse af eksterne eksperter har indtil videre medført et meget stort ressourcetræk på institutionerne. Institutionerne henleder derfor opmærksomheden på, at kravene ikke længere indgår i ESG'erne³, og med fastholdelse af kravet er der derfor tale om gold plating i forhold til internationale standarder.

En indsamling blandt universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime bacheloruddannelser viser i gennemsnit omkostninger på ca. 100.000-140.000 kr. for en uddannelsesevaluering. Taget i betragtning, at der er ca. 800 videregående uddannelser, svarer det til omkring 80 – 112 mio. kr. anvendt på uddannelsesevalueringer i en akkrediteringsperiode.

Derfor finder institutionerne det også meget positivt, at det nu fremgår, at institutionerne på *"en hensigtsmæssig måde inddrager eksterne eksperter i vurderingen af uddannelsesudbud"*.

Derfor er det helt afgørende, at begrebet "hensigtsmæssig" i udmøntningen af vejledningen til anden runde af institutionsakkreditering tages bogstaveligt af AI, så det i vejledningen tydeliggøres, at institutionerne har metodefrihed og får mulighed for udelukkende at gennemføre evalueringerne med deltagelse af eksterne eksperter, når nøgletal for en specifik uddannelse viser, at der er behov for at undersøge og styrke kvaliteten på den. Der bør også være mulighed for, at institutionen kan opfylde samme formål med andre metoder, hvis det findes hensigtsmæssigt.

³ The Standards and Guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Slutteligt vil institutionerne anerkende arbejdet med bekendtgørelse og vejledning. Der er en fælles forståelse af det ønskede mål med anden runde af institutionsakkreditering. Institutionernes ledelse har vist sig klar til at tage et større ansvar for kvalitetsarbejdet, og det bør honoreres med større tillid til institutionerne, så kriterierne i bekendtgørelsen bidrager til en reel reduktion i unødigt bureaukrati og ressourceforbrug samt viser, at UFM anerkender en positiv institutionsakkreditering og tilpasser sin styring derefter.

Danske Professionshøjskoler, Danske Universiteter, Danske Erhvervsakademier og udbydere af de danske maritime professionsbacheloruddannelser vil på den baggrund anmode om, at UFM reviderer kriterierne, så der sker en reel lettelse for positivt akkrediterede institutioner.

Følgende modtager en kopi af dette brev:

- Per B. Christensen, formand for Akkrediteringsrådet
- Anette Dørge, direktør i Danmarks Akkrediteringsinstitution
- Nikolaj Veje, direktør i Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte

Med venlig hilsen

Stefan Hermann
Formand
Danske Professionshøjskoler

Niels Egelund
Formand
Danske Erhvervsakademier

Anders Hanberg Sørensen
Formand
Danske maritime professionsbacheloruddannelser

Anders Overgaard Bjarklev
Formand
Danske Universiteter